

spații
sigure.

spații
sigure.

spații
sigure.

spații
sigure.

spații
sigure.

spații
sigure.

- ghid -

Proiect derulat de:

*Editat de: Iulia Răileanu
Grafica de: Lexi Caraman*

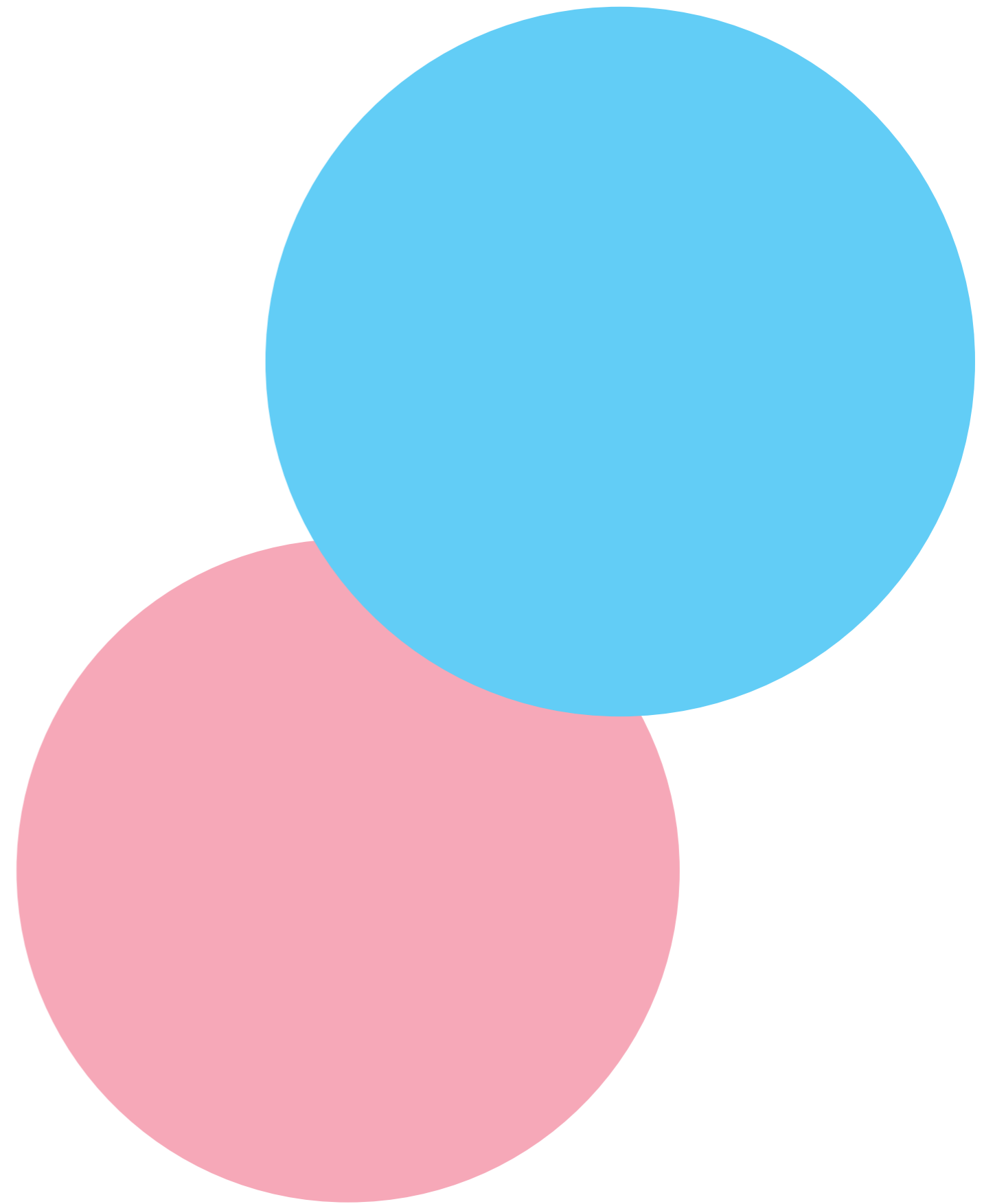
Mai 2022

[în loc de bună ziua]

Cine poate folosi acest ghid?

Orice organizator
de evenimente sau
proprietar al unui spațiu
public sau privat.

Aici vei regăsi o serie de
sfaturi și idei de cum
poți face spațiul tău unul
mai incluziv și mai sigur
pentru comunitatea
LGBTQIA+.

[ce este un spațiu sigur?]

Un spațiu sigur se referă la un loc în care o persoană sau un grup de persoane se simt **în siguranță** și departe de orice tip de discriminare, critică sau abuzuri, fie emoționale, fie fizice și microagresiuni. Un spațiu sigur este și un grup sau o comunitate care încearcă să își susțină membri și să îi facă să se simtă în siguranță.

Deși nu putem fi mereu certți că spațiul este unul sigur 100% din timp, prin training-uri, workshop-uri, discuții comunitare și ghiduri ca acesta, putem face ca spațiile noastre să fie mai sigure.

[ce înseamnă un eveniment pentru toată lumea?]

Un eveniment inclusiv înseamnă **acceptarea** și respectarea diversității și asigurarea că diferențele dintre grupuri nu devin bariere în participare. La un astfel de eveniment, participanții nu se simt marginalizați, ci, din

contră, simt că se pot exprima exact așa cum sunt, **în siguranță**.

[ce reprezintă simbolurile pentru un spațiu sigur?]

Multe persoane asociază comunitatea LGBTQIA+ cu un curcubeu și folosesc acest simbol pentru a-și arăta apartenența la comunitate sau susținerea față de aceasta. Acest simbol (steagul curcubeu) a fost creat de Gilbert Baker și folosit pentru prima dată în 1978 în timpul paradei de Ziua Libertății pentru persoanele gay și lesbiene de la San Francisco (the San Francisco Gay and Lesbian Freedom Day Parade). Acesta, însă, nu este singurul simbol. Mai există și alte steaguri, precum cel destinat comunității trans și non-binare sau

cel al persoanelor queer de culoare, precum și steagul Roma.

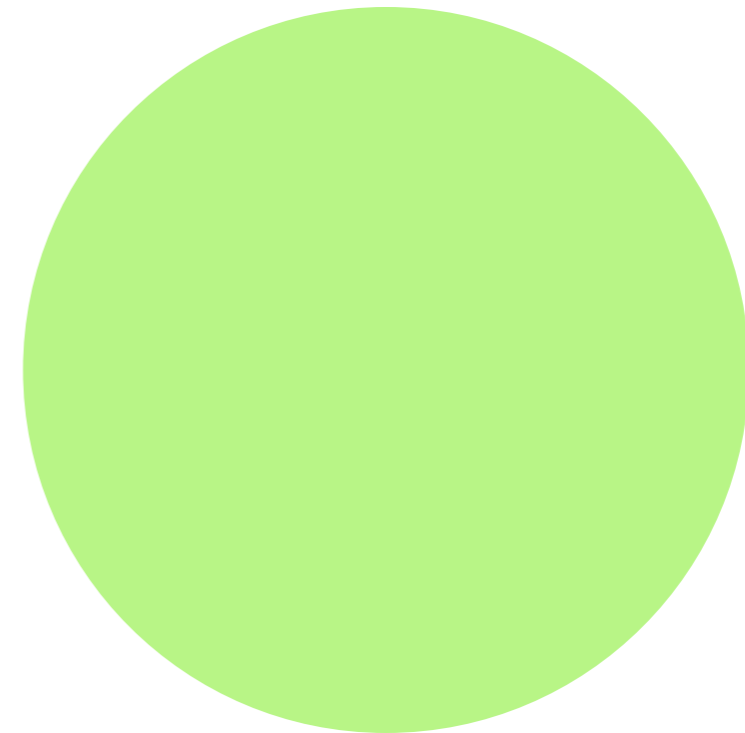
Cu toate acestea, nu este nevoie să fii un expert în istoria comunității LGBTQIA+ pentru a afișa un astfel de simbol în spațiul tău și a arăta că ești susținător al comunității. Bineînțeles, acest lucru trebuie să fie însoțit de reguli care protejează comunitatea, dar **simbolul este un mod foarte simplu de a arăta cuiva că se va simți în siguranță în spațiul tău.**

[un quiz]

Înainte de a încerca să creezi un spațiu sigur, răspunde-ți la următoarele întrebări:

- **Dacă** cineva și-ar face coming out-ul* către tine, cum ai reacționa în acel moment?
- **Ai fost** vreodată la alte evenimente organizate pentru comunitatea LGBTQIA+?
- **Când** ai fost de față la o situație de discriminare față de o persoană din comunitatea LGBTQIA+, i-ai ajutat?
- **Când** ai participat sau susținut un eveniment, au existat comentarii homofobe sau rasiste? Cum ai reacționat?
- **Dacă** nu faci parte din comunitatea LGBTQIA+, cum te-ai simți dacă cineva te-ar identifica ca fiind parte?
- **Dacă** faci parte din comunitate, spui acest lucru altor persoane? De ce da/nu?

*Dezvăluirea orientării sexuale, orientării romantice sau identității de gen a altei persoane contrar voinței și intenției acesteia.

[verifică-ți cunoștințele]

Cunoști următorii termeni? Marchează termenul cu definiția corectă și verifică-ți cunoștințele!

LGBT/LGBTQIA+

Intersex

Gay

Lesbiană

Bisexual/ă

Asexual

Disforie de gen

Transgender

Cisgender

Non-binar

Agender

Outing

Transfobie

Coming out

1. Orientare sexuală care descrie o persoană atrasă sexual/emoțional de persoane de același gen. Acest termen este des folosit pentru a descrie în mod general bărbații, însă poate fi folosit ca un termen general. În traducere directă în română înseamnă homosexual.

2. Descrie o persoană care nu simte deloc sau simte puțină atracție sexuală față de alte persoane.

3. Disconfortul psihologic și/sau suferința unei persoane a cărei identitate de gen este diferită față de sexul atribuit la naștere (cu rolul de gen aferent și/sau respectivele caracteristici sexuale primare și secundare).

4. Acest termen descrie o persoană a cărei identitate de gen nu corespunde cu sexul atribuit la naștere. De asemenea, este utilizat ca termen umbrelă pentru a include identitățile de gen în afara sferei binare. Persoanele transgender pot avea diferite orientări sexuale.

5. O persoană a cărei identitate de gen nu corespunde exclusiv binarității femeie/bărbat, masculin/feminin. Persoanele acestea pot spune că se identifică atât cu trăsăturile masculine și feminine sau cu niciuna dintre ele.

6. Un acronim foarte des folosit încât a fost adoptat de majoritatea centrelor comunitare și organizațiilor și de către mass-media în multe țări, chiar și în cele unde limba engleză nu este limba oficială.

7. Descrie o persoană a cărei identitate de gen corespunde cu sexul atribuit la naștere.

8. Orientare sexuală care descrie o persoană atrasă sexual/emoțional de persoane de diferite genuri, în diferite feluri. Poate avea o preferință pentru un anumit gen.

9. Descrie o persoană care se identifică ca neavând un gen.

10. Persoanele se nasc cu trăsături fizice, hormonale sau genetice care nu sunt în totalitate nici feminine, nici masculine sau sunt o combinație între ele, sau nu sunt niciuna. Este un termen umbrelă care definește mai degrabă un spectru decât o singură categorie. Acest termen nu este legat de orientarea sexuală sau identitatea de gen.

11. Frica, discriminarea sau ura față de persoane transgender sau cele care nu se conformează unui gen, precum și față de persoanele care sunt percepute ca fiind trans.

12. Orientare sexuală care descrie o femeie atrasă sexual/emoțional de alte femei.

13. Dezvăluirea orientării sexuale, orientării romantice sau identității de gen a altei persoane contrar voinței și intenției acesteia.

14. Procesul prin care o persoană își constientizează și acceptă propria orientare sexuală, orientare romantică sau/și identitate de gen. De asemenea, este procesul prin care o persoană împărtășește orientarea sexuală sau identitatea de gen cu alții (coming out față de prieteni, familie etc.)

[recomandări]

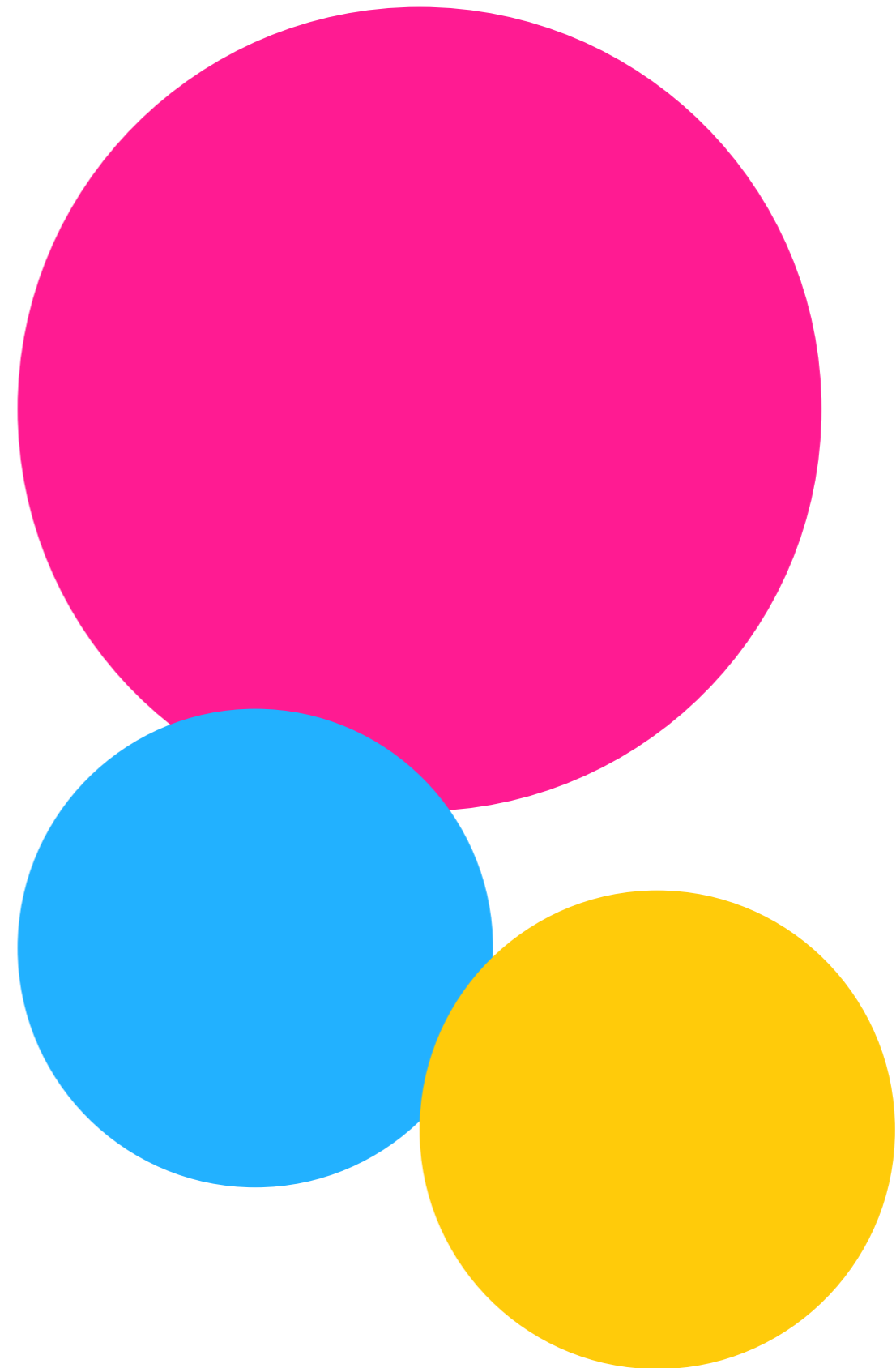
Vezi câte din acestea poți bifa!

- 1. Documentează-te!** Citește și educă-te despre comunitatea LGBTQI+ și află despre problemele cu care se confruntă și cum pot fi abordate; despre termenii folosiți în comunitate și cum poți fi atent/ă/x la ei.
- 2. Fii vizibil!** Una dintre cele mai importante părți în a arăta că ești o persoană aliată este să fii vizibil. Poți face acest lucru prin a afișa materiale pentru persoanele din comunitate precum stickere, postere sau chiar prin a purta un pin care arată că ești o persoană aliată.
- 3. Menține confidențialitatea persoanei dacă îți dorește acest lucru.** Este de datoria noastră să nu *out-uim* o altă persoană. Dacă cineva ne spune în confidențialitate despre orientarea sa sexuală sau identitatea de gen, noi nu trebuie să divulgăm acest lucru fără acordul persoanei.
- 4. Alege cu grijă furnizorii!** Există furnizori care sunt LGBTQI+ friendly sau chiar ai persoanelor din comunitate? Poți întreba chiar și alte persoane cu care lucrezi dacă au cunoștințe de afaceri care sunt deținute de persoane din diferite minorități.
- 5. Oferă atenție paginii evenimentului și formularului de înregistrare!** Limbajul și imaginile folosite trebuie să fie incluzive. Folosește pronume incluzive precum they/them, sa/sale. Evită folosirea cuvântului altul pentru că lumea s-ar putea simți exclusă. Lasă un spațiu gol ca fiecare să își scrie identitatea cu care se identifică.
- 6. Păstrează o comunicare incluzivă** cu participanții pe toată durata evenimentului. Astfel, în loc de generalul ladies and gentlemen (doamnelor și domnilor), poți folosi stimați invitați.
- 7. Întreabă-te dacă e necesar să verifici actul de identitate,** iar dacă da, fii conștient/ă/x că pentru unele persoane, poza din buletin sau numele nu va fi același cu cel cu care se identifică. Persoanele trans sau non binare ar putea folosi un nume diferit față de cel din buletin sau pot arăta diferit față de buletin, iar acesta este un lucru care nu trebuie să afecteze prezența lor în acel loc.
- 8. Creează ecusoane cu numele și pronumele folosite de fiecare persoană în parte!** Dacă este nevoie de insigne sau ecusoane cu numele persoanelor, întreabă-le în prealabil ce și-ar dori să folosească și nu presupune niciodată.
- 9. Asigură-te că există băi pentru toată lumea,** și permite-le persoanelor să le folosească pe acelea care se potrivesc cu identitatea lor de gen. Folosește semne incluzive pe ușa acestora precum: All-gender bathroom sign/Baie indiferent de gen.
- 10. Educă personalul angajat responsabil de eveniment!** Instruiește persoanele care se vor ocupa de acest eveniment - ce limbaj să folosească și să fie atente la diferitele tipuri de oameni cu care vor intra în contact.
- 11. Acordă atenție atmosferei din sală** și fii pregătit/ă/x să acționezi în caz că o situație escaladează. Nu lăsa comentariile rasiste sau homofobe să treacă cu vederea, pentru că acestea ar putea crea un spațiu nesigur pentru participanți.

[recomandări pentru]

universități / școli

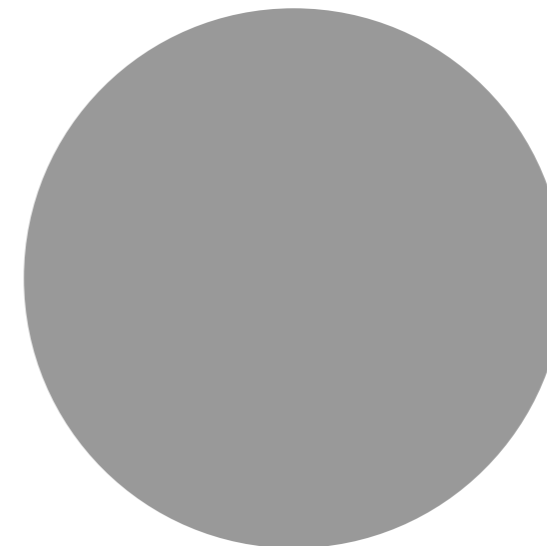
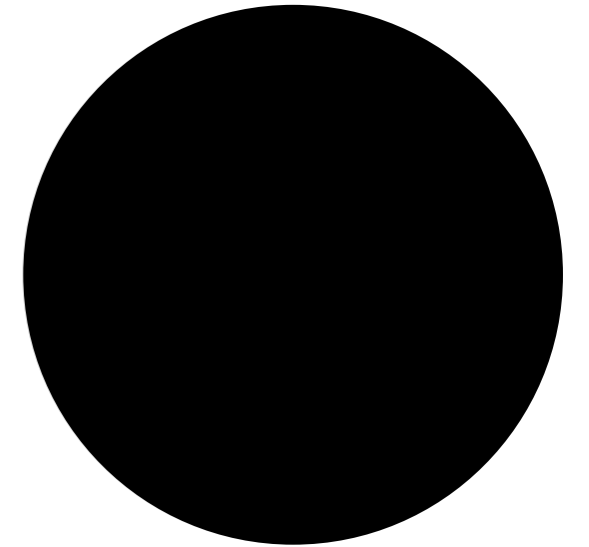
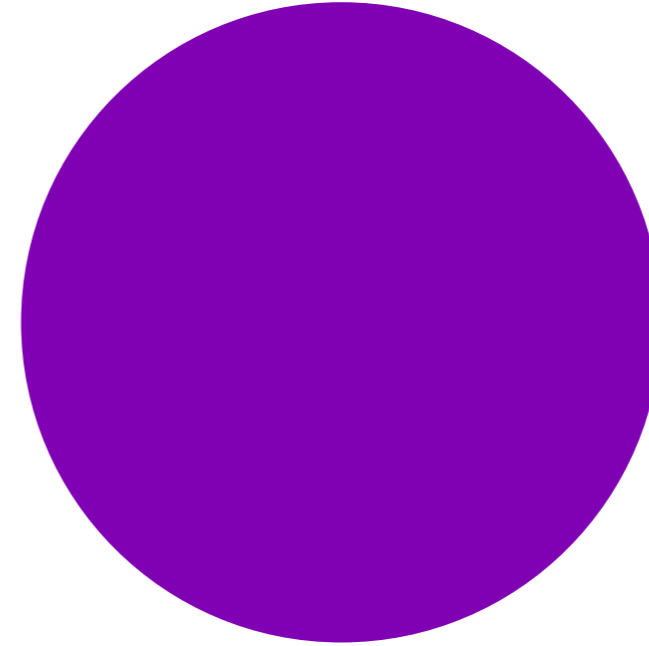
- 1. Implementează ateliere pentru întreaga comunitate din campus** pentru a educa personalul, profesorii și administratorii cu privire la prevenirea violenței, prevenirea sinuciderii și în special la nevoile și experiențele persoanelor LGBTQI+.
- 2. Adoptă politici de nediscriminare pe baza orientării sexuale și a identității de gen** în vederea admiterii la diferite facultăți, oferirii de ajutor financiar, angajării sau titularizării și fă vizibil acest lucru în broșurile de informare, publicațiile din campus și sesiunile de orientare.
- 3. Creează o serie de proceduri** ce trebuie urmate în vederea cazurilor de discriminare și homofobie.
- 4. Asigură accesul** la toate facilitățile instituției indiferent de persoană.
- 5. Oferă posibilitatea studenților și elevilor transgender** să stea în camerele de cămin care se potrivesc identității lor de gen.
- 6. Oferă terapie specializată** în campus, prin consilierii din campus pentru persoanele LGBTQI+ care se confruntă cu diferite probleme.
- 7. Creează un spațiu sigur** în campus, în cadrul universității pentru persoanele LGBTQI+, de exemplu un centru unde oricine poate merge și cere ajutor.
- 8. Adu vorbitori pe subiecte LGBTQIA+ și academicieni pe subiecte LGBTQIA+** la diferite conferințe organizate de universitate.
- 9. Oferirea de traininguri** pentru personal cu privire la problemele comunității.

[recomandări pentru]

evenimente

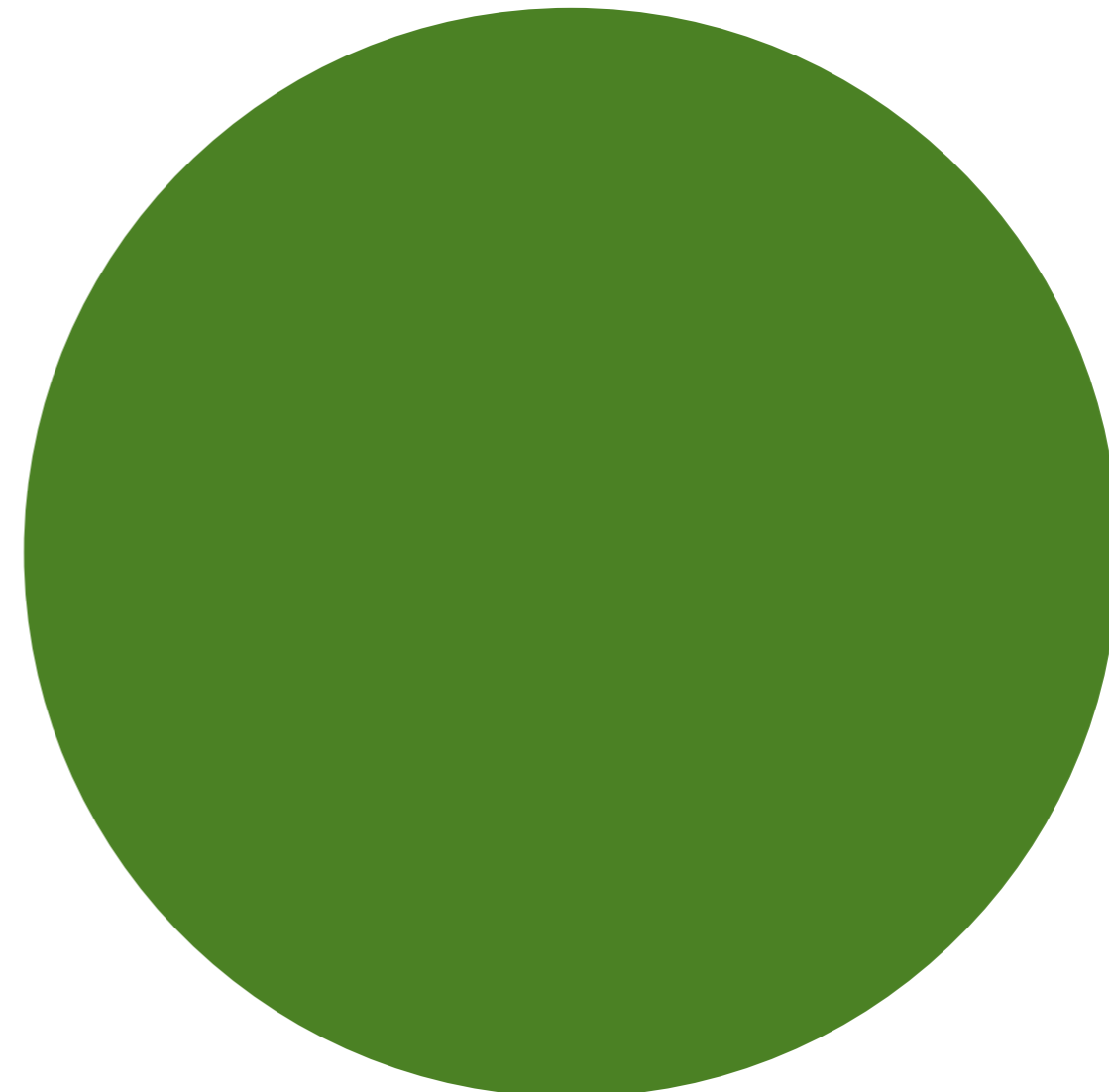
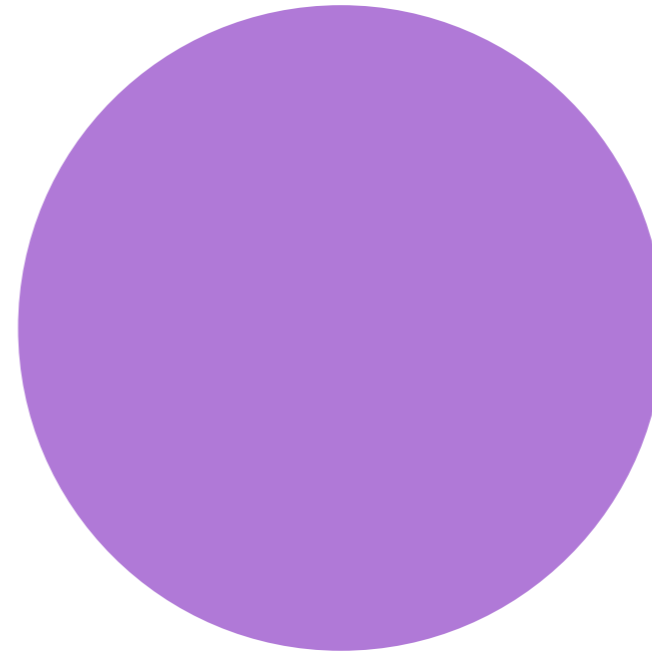
- 1. Alege locația potrivită!** Înainte de a realiza un eveniment, cercetează dacă locația este potrivită, indiferent de persoanele care vor participa. Există anumite locuri care sunt cunoscute ca fiind *LGBT friendly* dinainte sau se poate discuta cu proprietarul locației despre acest lucru.
- 2. Alege cu grijă moderatorul/mediatorul.** Această persoană trebuie să fie pregătită să intervină în cazul în care apar discuții discriminatorii sau dacă o situație escaladează și poate fi nesigură pentru toată lumea care participă.
- 3. Dacă vei aborda subiecte queer, asigură-te că vei avea și reprezentanți ai comunității ca să poată vorbi direct din perspectiva lor.** Nu presupune experiențele de viață ale nimănui.
- 4. Dă atenție reprezentării de pe scenă!** Persoanele care vor apărea pe scenă vor fi imaginea evenimentului. Asigură-te că ai un panel de oameni cât mai diverși (identitate de gen, orientare sexuală, vârstă, etnie, etc.) Cu cât oamenii se văd mai reprezentați pe scenă, cu atât își vor dori mai mult să participe.
- 5. Creează o listă cu subiectele și întrebările principale** care vor fi abordate în cadrul evenimentului pentru a te asigura că sunt incluzive.
- 6. Ai grijă la traducerea pe care o folosești!** Unele cuvinte s-ar putea să fie considerate nepotrivite depinzând de limba în care alegi să crezi materialele. Informează-te înainte despre particularitățile fiecărei limbi.

[recomandări pentru]

spații publice

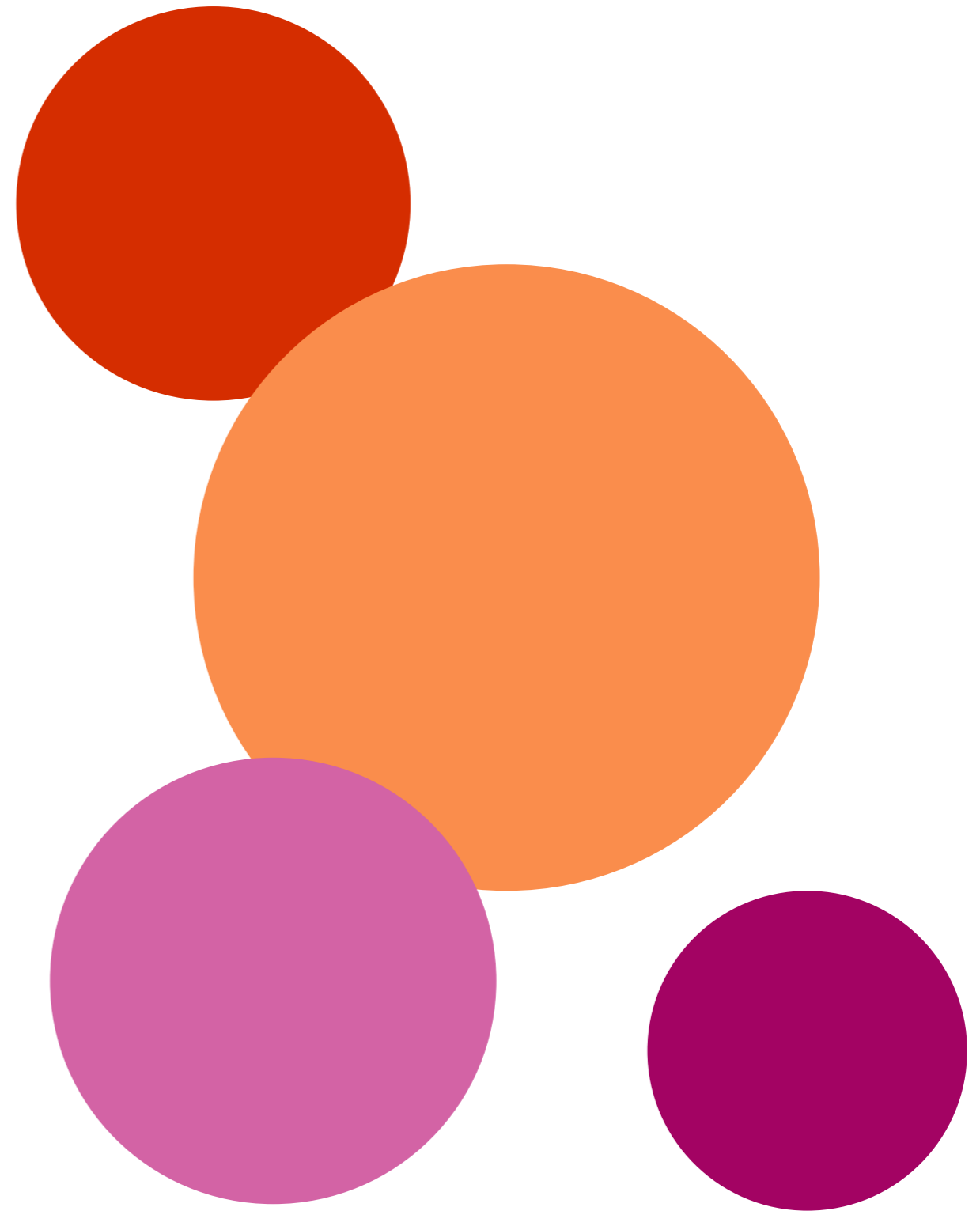
- 1. Arată-ți susținerea față de comunitate și ia o poziție!** Acest lucru poate fi făcut fie prin afișarea unui sticker care desemnează că localul este unul LGBTQIA+ friendly, fie prin existența altor materiale LGBTQIA+. Acestea pot vorbi despre efectele negative ale rasismului și a homofobiei.
- 2. Oferă traininguri/instructaj pentru tot personalul - plătit și neplătit, intern sau extern - despre problemele cu care se confruntă comunitatea.** Acest lucru arată clar că discriminarea împotriva persoanelor LGBTQIA+ nu este acceptată și îmbunătățește înțelegerea celorlalte persoane față de discriminarea prin care persoanele din comunitate trec.
- 3. Încurajează angajații să nu permită comentarii negative și glume nepotrivite față de persoanele LGBTQIA+,** atât din partea clienților, cât și a altor colegii. Asigură-te că aceștia știu că este de responsabilitatea fiecăruia dintre noi să nu tolerăm astfel de comentarii.
- 4. Încurajează angajații să raporteze incidente care vizează comunitatea.**

[recomandări pentru]

activități de voluntariat

- 1. Creează contracte și documente cu limbaj incluziv.** Prin limbaj incluziv ne referim la cuvintele sau expresiile care ar putea să excludă anumite categorii de oameni. De exemplu, folosirea pronumelor doar la masculin sau feminin, fără a include și persoanele non-binare. Folosește termeni care includ diferite persoane și oferă-le posibilitatea de a-și scrie propria identitate de gen, fără a presupune una anume în funcție de numele din buletin.
- 2. Tratează subiecte precum: ce înseamnă un spațiu sigur, ce limbaj folosim, cum abordăm o situație de discriminare** etc., în cadrul ședințelor de pregătire pentru voluntari.
- 3. Evită să faci presupuneri despre identitatea de gen sau orientarea sexuală a cuiva.** Dacă persoana se simte confortabil îți va spune aceste lucruri.
- 4. Întreabă înainte ce pronume poți să folosești pentru fiecare persoană.**
- 5. Asigură-te că regulamentul organizației vorbește despre egalitate și non-discriminare, iar acest lucru să fie făcut public pentru ca potențialii voluntari din comunitatea LGBTQI+ să știe că acesta este un spațiu sigur.**
- 6. Afișează declarații clare cu privire la toleranță zero față de limbaj rasist sau limbaj homofob și transfob.**

[în loc de la revedere]

Folosește acest ghid ca un loc în care te întorci oricând ai nevoie de un răspuns sau de un instrument care să te ajute să formulezi o întrebare.

A fi un bun aliat înseamnă a întreba și a nu presupune că știi deja răspunsul.

Noi suntem aici, oricând gata să completăm cu piesele de puzzle care lipsesc.

Mulțumim că ne citești!

[Spații sigure](#) își propune să contribuie la creșterea gradului de siguranță și incluziune a spațiilor publice pentru tinerii LGBTQI+ astfel încât evenimentele și proiectele (indiferent de domeniu: academic, artistic, cultural, educațional, sportiv) să se desfășoare libere de discriminare și bullying.

Proiectul este derulat de Identity.Education în parteneriat cu Asociația Studenților la Psihologie și Sociologie din Timișoara, Liga AC și SSMT (Societatea Studenților în Medicină Timișoara) - Timisoara Medical Students' Society și beneficiază de o finanțare în valoare de 44.000 euro, prin programul Active Citizens Fund - Romania, finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org.